

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudkyň JUDr. Jarmily Ďáskové a JUDr. Radimy Gregorové, Ph.D., v právní věci žalobce **multigate a. s.**, se sídlem Olomouc, Riegrova 373/6, zastoupeného JUDr. Tomášem Vymazalem, advokátem, se sídlem Olomouc, Wellnerova 1322/3C, proti žalovanému **Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování**, se sídlem Brno, Malinovského nám. 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne ze dne 7. 6. 2011, č. j. MMB/0223952/2011,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování, ze dne 7. 6. 2011, č. j. MMB/0223952/2011, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 10.712,- Kč, k rukám JUDr. Tomáše Vymazala, advokáta, se sídlem Wellnerova 1322/3C, Olomouc, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí, jímž žalovaný podle ustanovení § 116 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění účinném ke dni rozhodování správního orgánu (dále jen „daňový řád“), změnil odvoláním napadené rozhodnutí Úřadu městské části města Brna Brno-Bohunice (dále jen „správce poplatku“) ze dne 4. 5. 2011, č. j. BBOH/02921/11/FO, o nevyhovění žádosti o vrácení přeplatku takto: *„V celém textu rozhodnutí se označení vyhlášky číslo č. 9/2010 vypouští a nahrazuje označením č. 21/2010.“*

[2] Žalobce v první řadě souhrnně namítl, že se žalovaný nesprávně vypořádal s odvoláním žalobce, dostatečně se nezabýval odvolacími důvody a nesprávně interpretoval příslušné právní předpisy. Správní orgány tak měly porušit ustanovení § 10a a § 11 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění účinném ke dni rozhodování správního orgánu (dále jen „zákon o místních poplatcích“), ustanovení § 50 odst. 3 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění účinném ke dni rozhodování správního orgánu (dále jen „zákon o loteriích“) a ustanovení § 102, § 114 odst. 2, 3, § 116 odst. 2, § 154 a § 155 daňového řádu.

[3] Žalobce namítal, že podle zákona o místních poplatcích ve spojení se zákonem o loteriích nelze místní poplatek vůbec stanovit a vybírat. Správce poplatku měl žalobci na jeho žádost o vrácení přeplatku částku zaplacenou na místním poplatku vrátit. V žalobě žalobce rozvedl důvody svědčící o neoprávněnosti vybírání předmětného místního poplatku.

[4] Dle ustanovení § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích mohou obce vybírat místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu. Toto ustanovení odkazuje na jiný právní předpis, a to logicky na zákon o loteriích. Ten v ustanovení § 4 stanoví, že loterie a podobné hry mohou být provozovány pouze na základě povolení vydaného příslušným orgánem. Podle ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích pak Ministerstvo financí může povolovat loterie a jiné podobné hry, které nejsou upraveny v tomto zákoně v části první až čtvrté. Toto ustanovení podle žalobce však hovoří pouze o povolování loterií, nikoli o povolování jiného technického herního zařízení. Zákon o loteriích tedy v žádném svém ustanovení neobsahuje pojem „jiné technické herní zařízení“, ani nutnost jeho povolení Ministerstvem financí. Povolení k provozování jiného technického herního zařízení tedy zákon o loteriích neupravuje.

[5] Žalobce dále rozvádí svou argumentaci, že je-li zákonem o loteriích upraven pojem výherního hracího přístroje, který je rovněž zpoplatněn dle ustanovení § 10a zákona o místních poplatcích, a jeho povolování, měla by být shodná úprava i ve vztahu k „jinému technickému hernímu zařízení“. Má-li tedy být zpoplatněno provozování jiného technického herního zařízení, musí zákon o loteriích přinejmenším stanovit, že k jeho provozování vydává povolení Ministerstvo financí, rovněž by bylo vhodné takové zařízení v zákoně specifikovat. Jednotlivé právní předpisy musí být dle žalobce srozumitelné a musí z nich vyplývat předvídatelné následky. Přitom je možný víceznačný výklad pojmu „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“.

[6] Ustanovení § 10a zákona o místních poplatcích upravuje možnost obcí stanovit obecně závaznou vyhláškou „místní poplatek za provozované jiné technické zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“, avšak Ministerstvo financí podle žalobce postrádá pravomoc i působnost k vydání takového povolení. Tím pádem neexistuje žádné zařízení, které by výše uvedené podmínky ustanovení § 10a zákona o místních poplatcích splňovalo, tudíž vybírání místního poplatku za takové zařízení je v rozporu se zákonem. Rozhodnutí správních orgánů tak postrádají zákonný podklad. Žalobce trvá na tom, že i z konkrétních povolení vydaných žalobci vyplývá, že Ministerstvo financí povoluje pouze provozování loterií nebo jiných podobných her, nikoliv provozování jiného technického herního zařízení.

[7] Žalobce se domnívá, že pojem „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“ je neurčitý a umožňuje víceznačný výklad. Správní orgány měly postupovat dle principu *in dubio pro libertate* a vyložit pojem tak, že místní poplatek za takováto zařízení nelze vybírat.

[8] Podle žalobce žalovaný vykládá pojem „jiné technické zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“ rozšiřujícím způsobem. Tzv. „koncová zařízení“ jsou Ministerstvem financí pouze schvalována, nikoliv povolována, a proto za ně místní poplatek nemůže být s ohledem na znění ustanovení § 10a zákona o místních poplatcích vyžadován, neboť předpokladem takového postupu je, aby zařízení bylo Ministerstvem financí povoleno. V povoleních Ministerstva financí se konstatuje, že provozování loterie nebo jiné podobné hry bude prováděno prostřednictvím „centrálního loterního systému“, kdy jde o funkčně nedělitelné zařízení (celek), kterým je elektronický systém tvořený centrální řídicí jednotkou, místními kontrolními jednotkami a neomezeným počtem připojených koncových interaktivních videoloterních terminálů. Interaktivní videoloterní terminál je tak pouze jednou z částí „centrálního loterního systému“, a nemůže být proto zařazen pod pojem „jiné technické herní zařízení“. Slouží totiž pouze jako zobrazovací jednotka „centrálního loterního systému“, v rámci kterého dochází k vygenerování výhry či prohry a který je umístěn jinde, než koncový videoloterní terminál. Rozhodnutí proto bylo vydáno v rozporu s ustanovením čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod.

[9] Dále žalobce namítl, že správce poplatku postupoval nezákonně, jelikož porušil zásady legality a zákazu zneužití pravomoci.

[10] Žalobce rovněž namítl, že vyhláška č. 9/2010, na základě které bylo o poplatku rozhodnuto, není určitá a srozumitelná a upravuje některé záležitosti odlišně od zákona. Nemůže navíc vyžadovat místní poplatek, pro nějž není zákonný podklad. Nesplňuje tak náležitosti dané zákonem o obcích, zákonem o místních poplatcích a zejména Ústavou. Proto by mělo zasáhnout Ministerstvo vnitra v rámci své kompetence vycházející z obecního zřízení. Především články 5 a 6 této vyhlášky neodpovídají zákonné úpravě, příp. jsou nesrozumitelné. Vůči adresátům této vyhlášky není postaveno na jisto, zda je poplatková povinnost vázána na provozování výherního hracího přístroje či jiného technického hracího zařízení nebo na povolení Ministerstva financí. Provozování a povolení jsou dle žalobce dvě základní podmínky pro vznik poplatkové povinnosti, které musejí být splněny kumulativně, přičemž dokud nebude přístroj skutečně provozován, nelze poplatek vyměřit. Nejasná je též úprava splatnosti poplatku.

[11] Žalobce dále poukázal na metodický návod Ministerstva financí ze dne 31. 1. 2011, č. j. 34/21919/2011, ze kterého je zřejmé, že Ministerstvo financí povoluje loterii nebo jinou podobnou hru, nikoli zařízení.

[12] Žalobce rovněž obsírně namítal protiústavnost procedury přijímání zákona č. 183/2010 Sb., a to v pasáži, kterou byl novelizován zákon o místních poplatcích ve věci zpoplatnění „jiných technických herních zařízení povolovaných Ministerstvem financí“. Dle žalobce byla tato novela tzv. přilepkem.

[13] S ohledem na shora uvedené žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí správce poplatku zrušil.

[14] Ve vyjádření k žalobě žalovaný navrhl, aby soud bez nařízení jednání žalobu zamítl a žalobci nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný poukázal na nález Ústavního soudu ze dne 14. 6. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10, podle něhož lze koncová zařízení centrálního loterního systému pro všechny případy, s výjimkou povolovacího režimu, považovat za výherní hrací přístroje ve smyslu ustanovení § 2 písm. e) zákona o loteriích. Z toho plyne, že diskuze o charakteru koncových zařízení je nadále bezpředmětná. Tato zařízení totiž podléhala místnímu poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj od zavedení tohoto poplatku zákonem č. 305/1997 Sb. od 1. 1. 1998. Fakticky byl tento typ zařízení povolován až od roku 2007. Obce k vybírání tohoto místního poplatku nepřístupovaly jen na základě nesprávně zužujícího výkladu Ministerstva financí. Tato zařízení tedy místnímu poplatku podléhala vždy, sporné je pouze to, zda po dobu jejich provozování nebo za celou dobu, po kterou jsou povolena. Tato otázka však je v dané věci bez významu. Kompetence Ministerstva financí k vydávání příslušných povolení je dána v ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích. K procesním námitkám žalovaný uvedl, že z rozhodnutí správce poplatku jednoznačně vyplývá, že žalobcem zaplacený poplatek nelze vrátit, protože nevznikl vratitelný přeplatek a také to, proč tento přeplatek nevznikl. Brojil-li pak žalobce proti vyhlášce č. 21/2010, neuvedl, jakým konkrétním způsobem se její tvrzená nesrozumitelnost v daném případě odrazila v jeho právech.

[15] Žalovaný současně navrhl spojení předmětné věci s věcmi vedenými zdejším soudem pod sp. zn. 31Af 65/2011 a 31Af 89/2011. Soud však, vzhledem ke skutkovým odlišnostem, naplnění podmínek pro spojení věcí dle ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“) neshledal.

[16] Žalobce se vyjádřil ještě replikou ze dne 11. 10. 2011. Rozvedl svou argumentaci, že poplatek za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu nelze vyměřit, neboť zákon o místních poplatcích vyžaduje, aby bylo povoleno to které konkrétní zařízení, nikoliv loterie. Při změně, resp. rozšíření rozhodnutí Ministerstva financí dle ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích je vždy měněn pouze výrok schvalovací. Nelze zaměňovat a směšovat jednotlivé výroky rozhodnutí Ministerstva financí. Výrok povolovací je jiného významu než výrok schvalovací. Dále se žalobce zabýval obsahem nálezu Ústavního soudu ze dne 14. 6. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10. Konstatoval, že tento nález řeší zcela odlišné otázky. V kontextu zákona o místních poplatcích se pojem „výherní hrací přístroj“ užívá jednoznačně v užším smyslu.

[17] Soud v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 soudního řádu správního bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí správce poplatku včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že žaloba je důvodná.

[18] Předmětem soudního přezkumu žalobce učinil rozhodnutí o odvolání proti žádosti o vrácení vratitelného přeplatku dle ustanovení § 155 daňového řádu. Soud dospěl k závěru, že toto rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů.

[19] Žalovaný rozhodl o odvolání žalobce podle ustanovení § 116 odst. 1 daňového řádu tak, že „v celém textu rozhodnutí se označení vyhlášky č. 9/2010 vypouští a nahrazuje označením č. 21/2010“, ale v odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný nevysvětlil, proč k této změně, popř. opravě čísla vyhlášky přistoupil.

[20] Podle ustanovení § 116 odst. 1 daňového řádu odvolací orgán a) napadené rozhodnutí změní, b) napadené rozhodnutí zruší a zastaví řízení, nebo c) odvolání zamítne a napadené rozhodnutí potvrdí. Toto ustanovení upravuje možnosti rozhodnutí odvolacího orgánu o podání odvolatele. Odvolací orgán může o takovém podání rozhodnout tím způsobem, že napadené rozhodnutí změní či zruší, případně takové odvolání zamítne.

[21] Z rozhodnutí žalovaného ale není zřejmé, zda žalovaný odvolání zamítl podle ustanovení § 116 odst. 1 písm. c) daňového řádu, nebo zda jej změnil podle § 116 odst. 1 písm. a) daňového řádu. Z textu odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí lze dovodit, že žalovaný fakticky odvolání zamítl. Výrok rozhodnutí správce poplatku totiž zůstal beze změny. Žádosti o vrácení přeplatku nebylo vyhověno. Žalovaný však uvedl, že rozhodnutí správce poplatku změnil. Změna se ovšem týkala pouze čísla vyhlášky. Nedošlo tak ke změně výroku rozhodnutí správce poplatku. Rozhodnutí tak nebylo změněno, ale fakticky pouze opraveno.

[22] V záhlaví žalobou napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že rozhodoval podle ustanovení § 116 odst. 1 daňového řádu, aniž by dodal, zda podle písm. a) nebo písm. c) tohoto ustanovení. Soud tedy dospěl k závěru, že rozhodnutí je vnitřně rozporné. Výrok totiž neodpovídá odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.

[23] Jelikož nebylo v odůvodnění rozhodnutí o odvolání vysvětleno, proč bylo rozhodnutí správce poplatku změněno, žalovaný porušil ustanovení § 116 odst. 2 daňového řádu, neboť v odůvodnění nebyly vypořádány všechny důvody, v nichž odvolatel spatřuje nesprávnost nebo nezákonnost. Žalovaný tak zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.

[24] Jelikož soud dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů, nezabýval se podrobně všemi dalšími žalobními námitkami – zejména námitkami, které se týkaly ať už vyhlášky č. 9/2010 nebo vyhlášky č. 21/2010, jelikož nebylo zřejmé, podle které vyhlášky bylo rozhodováno, když bylo označení čísla vyhlášky poté rozhodnutím o odvolání změněno, popř. opraveno. K žalobním námitkám pak soud, přes zjištěné vady rozhodnutí, považuje za vhodné uvést následující:

[25] Přepлатkem je dle ustanovení § 154 odst. 4 daňového řádu částka, o kterou úhrn plateb a vrátek na kreditní straně osobního daňového účtu převyšuje úhrn předpisů a odpisů na debetní straně osobního daňového účtu. Nemá-li týž daňový subjekt současně nedoplatek na jiném osobním daňovém účtu nebo u jiného správce daně, stává se tento přeplatek vratitelným přeplatkem (ustanovení § 154 odst. 2 daňového řádu).

[26] Požádá-li daňový subjekt dle ustanovení § 155 odst. 2 daňového řádu o vrácení vratitelného přeplatku, zkoumá správce daně nejprve, zda vůbec nějaký přeplatek daňovému subjektu vznikl a zda-li jej na některé z daní eviduje. Zjistí-li, že tomu tak je, zkoumá další podmínky pro zacházení s ním; zjišťuje totiž nejprve, zda neeviduje on sám nebo některý z jiných správců daně nedoplatek téhož daňového subjektu. Až v situaci, kdy tomu tak není, je oprávněn takový vratitelný přeplatek vrátit. Pokud však dospěje k závěru, že žádný přeplatek neeviduje, žádost o vrácení vratitelného přeplatku zamítne. Je přitom lhostejno, zda je žádost zamítnuta nebo je jí nevyhověno, neboť jde o obsahově totožné výroky.

[27] V daném případě žalobce žádost o vrácení vratitelného poplatku stavěl na tom, že předmětný místní poplatek uhradil bez zákonného důvodu. Zároveň však v průběhu správního řízení ani v žalobě netvrdil, že by konkrétní rozhodnutí o stanovení předmětného poplatku (v daném případě byl poplatek vyměřen konkludentně a byl žalobcem zaplacen; k tomuto způsobu stanovení poplatkové povinnosti srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2012, č. j. 2 Afs 76/2011-62, či ze dne 18. 9. 2012, č. j. 7 Afs 38/2012-18, oba ve věci „*ADMIRAL GLOBAL BETTING a. s.*“) pozbylo vykonatelnosti a přestalo tak být způsobilým podkladem pro předpis poplatku na debetní straně žalobcova osobního daňového účtu ve smyslu § 150 odst. 1 daňového řádu. Zároveň výslovně netvrdil, že by předmětná poplatková povinnost nebyla splatná.

[28] Žádost o vrácení vratitelného přeplatku není dalším opravným prostředkem proti rozhodnutí o stanovení daně. Správní orgán rozhodující o takové žádosti není oprávněn k posuzování hmotněprávní správnosti stanovení daně. V podstatě jedinou výjimkou, k níž by mohl dotčený správní orgán přihlížet v situaci existujícího vykonatelného rozhodnutí o stanovení daně, by mohly být vady způsobující nicotnost takového rozhodnutí. Tímto směrem také žalobce směřoval, poukazoval-li na skutečnost, že místní poplatek zaplatil bez zákonného podkladu. Touto argumentací se správní orgány dostatečně zabývaly, přičemž dospěly k závěru, že zákonný podklad daného místního poplatku existoval a vratitelný přeplatek tak nevznikl. S tímto závěrem se soud ztotožnil.

[29] Jádrem sporu v souzené věci představoval především výklad pojmu „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“ uvedený v ustanovení § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích. Podle žalobce takové zařízení vůbec nepodléhá zpoplatnění místním poplatkem, neboť chybí kompetence Ministerstva financí jiné technické herní zařízení povolit. Dále dle žalobce jím provozované interaktivní videoloterijní terminály vůbec nespádají pod pojem „jiné technické herní zařízení“ ve smyslu ustanovení § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích.

[30] Soud dospěl k závěru, že není možné směšovat pojem „loterie a jiná podobná hra“ s pojmem „zařízení“, na němž je tato hra provozována. Podle ustanovení § 1 odst. 1 zákona o loteriích se loterií nebo jinou podobnou hrou rozumí hra, jíž se účastní dobrovolně každá

fyzická osoba, která zaplatí vklad, jehož návratnost se účastníkovi nezaručuje. Nezáleží při tom na tom, provádí-li se hra pomocí mechanických, elektronicko-mechanických, elektronických nebo obdobných zařízení. V rámci druhů loterií a jiných podobných her převažují tzv. technické hry, jejichž provozování je přímo spojeno s technickým zařízením sloužícím k provozu této hry a toto je také v jednotlivých povoleních specifikováno. Mnohdy se jedná o loterie a jiné podobné hry neupravené v části první až čtvrté zákona o loteriích a povolované Ministerstvem financí na základě zmocnění uvedeného v ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích. Do této kategorie her jistě patří i hry provozované prostřednictvím centrálního loterního systému (jehož součástí jsou koncové interaktivní videoloterijní terminály). Tyto hry by bez povolení herního zařízení, které realizaci herního procesu zabezpečuje a v jehož softwaru je příslušná hra zakomponována, nebylo možno provozovat.

[31] Pokud Ministerstvo financí povoluje loterii nebo jinou podobnou hru neuvedenou v části první až čtvrté zákona o loteriích, pak je jeho povinností vyplývající z ustanovení § 50 odst. 3 tohoto zákona přiměřeně použít ustanovení části první až čtvrté citovaného zákona. To mj. ve vztahu k obsahovým náležitostem takového povolení znamená přiměřenou aplikaci ustanovení týkajících se obsahových náležitostí povolení povolujících loterie nebo jiné hry uvedené v části první až čtvrté zákona o loteriích, včetně např. schválení herního plánu, schválení umístění (jiného technického) herního zařízení apod. Nelze proto souhlasit s žalobcem v tom směru, že Ministerstvo financí povoluje pouze provozování loterie nebo jiné podobné hry, ale nikoliv již jiného technického herního zařízení nebo jinak pojmenovaného koncového zařízení. Ministerstvo financí totiž podle již zmíněného ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích žalobci povolilo provozování loterie a jiné podobné hry, a to prostřednictvím centrálního loterního systému, jenž je tvořen centrální řídicí jednotkou, místními kontrolními jednotkami a připojenými koncovými interaktivními videoloterijními terminály. Jestliže tedy Ministerstvo financí povolilo provozování loterie nebo jiné podobné hry prostřednictvím centrálního loterijního systému, lze argumentací *a maiore ad minus* dojít k závěru, že současně povolilo i jejich provozování prostřednictvím jednotlivých koncových interaktivních videoloterijních terminálů, resp. že povolilo provozování těchto videoloterijních terminálů jako takových. Jejich provozování a umístění navíc ministerstvo v druhé části výroku tohoto rozhodnutí i schválilo. Významový rozdíl slov „povoluje“ a „schvaluje“ je v této souvislosti minimální a důležitý je faktický dopad těchto povolení Ministerstva financí, tedy že subjekt může provozovat loterii nebo jinou podobnou hru prostřednictvím technických herních zařízení za konkrétních podmínek na konkrétních místech.

[32] Lze tak jediné potvrdit, že Ministerstvo financí je oprávněno povolit loterii nebo jinou podobnou hru provozovanou prostřednictvím centrálního loterního systému, potažmo pomocí jednotlivých terminálů, jak ostatně potvrdil i Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 14. 6. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10, ve věci *„Obecně závazná vyhláška města Chrastavy“*, publ. pod č. 202/2011 Sb. (N 110/61 SbNU 625), v němž v odst. 46 a 47 konstatoval, že je *„přípustné, aby obec, pocítí-li takovou místní potřebu, regulovala obecně závaznou vyhláškou vydanou podle § 50 odst. 4 loterijního zákona ve spojení s § 2 písm. e) téhož zákona umístění i ILV (interaktivních videoloterijních systémů – pozn. soudu), případně dalších přístrojů podobných výherním hracím přístrojům, a to jako součástí širší množiny přístrojů, k jejichž provozu vydává povolení Ministerstvo financí podle § 50 odst. 3 loterijního zákona. [...]*

Vydáním obecně závazné vyhlášky obec nikterak nezasahuje do vlastní rozhodovací pravomoci ministerstva, které je kompetentní v případě innominátních loterií a jiných obdobných her, tj. zařízení, která nesplňují definici podle § 17 odst. 1 loterijního zákona, avšak současně jsou těmto zařízením podobná, posoudit splnění všech požadavků vyplývajících z části první až čtvrté zákona, jak mu ostatně ukládá § 50 odst. 3 loterijního zákona.“

[33] Ustanovení § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích zpoplatňuje výherní hrací přístroj a jiné technické herní zařízení. Dle ustanovení § 17 zákona o loteriích se výherním hracím přístrojem rozumí kompaktní, funkčně nedělitelné a programově řízené technické zařízení s ovládáním určeným pouze pro jednoho hráče. Jiné technické herní zařízení již v zákoně o loteriích definováno není, nicméně z logického a systematického hlediska lze mít za to, že se jedná o zařízení odlišné od výherního hracího přístroje, avšak sloužící témuž účelu. Znamená to tedy, že bude mít podobné, nikoli stejné vlastnosti. Koncový interaktivní videoloterní terminál není sám o sobě kompaktní, avšak v důsledku napojení na centrální řídicí jednotku (popř. další dílčí komponenty systému) je schopen realizovat celý herní proces ve smyslu § 1 odst. 1 zákona o loteriích.

[34] V daném případě je tedy nutno považovat za „jiné technické herní zařízení“ takové zařízení, které je odlišné od výherního hracího přístroje podle ustanovení § 17 zákona o loteriích, slouží k realizaci loterie nebo jiné podobné hry, a z pohledu funkční nedělitelnosti je schopno v důsledku napojení na centrální řídicí jednotku realizovat celý herní proces podle ustanovení § 1 odst. 1 zákona o loteriích.

[35] Zde lze opětovně odkázat na již výše citovaný nález ve věci „Obecně závazná vyhláška města Chrastavy“, v němž Ústavní soud dospěl v odst. 44 k závěru, že „charakter ILV (interaktivních videoloterijních systémů – pozn. soudu) neumožňuje jejich podřazení pod úzkou definici výherního hracího přístroje podle § 17 odst. 1 loterijního zákona, neboť videoloterijní terminály jakožto koncové herní stanice, které jsou součástí širšího a složitějšího systému, jehož jádro je umístěno centrálně, postrádají vlastnost kompaktnosti, kterou vyžaduje definice obsažená v § 17 odst. 1 loterijního zákona. Avšak nic nebrání tomu, aby byly podřazeny pod širší definici podle § 2 písm. e) loterijního zákona, neboť nepochybně se jedná o zařízení výherním hracím přístrojům podobná a sloužící témuž účelu“. To plně odpovídá závěrům nejen správce poplatku a žalovaného, ale rovněž argumentaci prezentované v tomto rozsudku.

[36] Za těchto předpokladů lze za předmět místního poplatku, tedy za „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“, považovat každý Ministerstvem financí povolený (schválený) koncový interaktivní videoloterní terminál, který je součástí centrálního loterního systému, přičemž v rámci napojení na jeho centrální jednotku je schopen realizovat celý herní proces.

[37] V této souvislosti nelze opomenout celkový smysl regulace loterií a jiných podobných her. Zákonodárce umožnil obcím, aby mohly ovlivňovat negativní externality vznikající na jejich území. Z tohoto hlediska je důležité, kde jsou umístěny jednotlivé koncové interaktivní videoloterní terminály. Hráče zajímá samotná hra, resp. výhra. Skutečnost, že k vygenerování výhry či prohry dojde v samotném automatu či na jiném místě prostřednictvím ostatních

složek centrálního loterního systému, již pro něj není žádným způsobem důležitá. Z hlediska poplatkové povinnosti ve vztahu k zákonu o místních poplatcích je nerozhodné, na jakém principu či prostřednictvím jakého mechanismu je povolena loterie či hra provozována.

[38] V této souvislosti lze odkázat i na úmysl zákonodárce při schvalování novely zavádějící předmětný poplatek. K předmětným ustanovením zákona o místních poplatcích nebyla vypracována důvodová zpráva, nicméně ze stenozáznamu pořízeného dne 23. 4. 2010 ze třetího dne 18. schůze Senátu Parlamentu České republiky k senátnímu tisku č. 259 (sedmé funkční období 2008-2010), vyplývá, jakým způsobem senátor Jaroslav Kubera seznámil Senát se svým pozměňovacím návrhem k novele zákona o podpoře sportu, a jaké důvody k přijetí pozměňovacího návrhu vedly: „[...] *K vlastnímu návrhu. Neříká nic jiného, než vyrovnává situaci na trhu hracích zařízení, kdy v současné době obce dostávají poplatek pouze z tzv. hracích automatů - říkáme jim jednoručí bandité, to jsou normální přístroje a proti nim stojí videoterminály, kde obce mají minimální vliv, nemohou to omezovat, protože licence dodává ministerstvo financí. Obce, které se pokoušely zabránit hazardu vyhláškami, zabránily normálním automatům a na videoterminály to nemělo vliv. Tento zákon dává videoterminály na stejnou úroveň, jako jsou klasické hrací automaty, a to tak, že dokonce předjímá i tzv. triplexy, které se chystají. To jsou další moderní přístroje, kdy se využije toho, že v zákonu to není řešeno, tak se vymyslí další nový přístroj, který není zákonem pokrytý. Na státní rozpočet to nemá žádný vliv, jen to o něco vylepší příjmy obcí a budou mít možnost podporovat neziskové organizace, případně mladé sportovce. [...]*“

[39] Obdobně tento senátor předmětný pozměňovací návrh obhajoval v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, jak vyplývá ze stenoprotokolu ze 79. schůze Poslanecké sněmovny ze dne 18. 5. 2010, ke sněmovnímu tisku č. 756 (páté období, 2006-2010): „[...] *Tento zákon nedělá nic jiného, než že sjednocuje poplatek u normálních hracích automatů s poplatkem u videoterminálů bez ohledu na to, že na videoterminály dává licenci Ministerstvo financí. Nic jiného v tom zákoně není. Peníze jdou přímo do obcí a jdou přímo do obcí, kde jsou také problémy s automaty a videoterminály. [...]* Takže já vás prosím o podporu tohoto zákona, který nic neriskuje. Pokud někdo má nějaké právní rozbor, my jsme tam ošetřili i všechny další triplexy, kvartlexy a další automaty, které v budoucnu přijdou, o kterých teď ještě ani nevíme, co technici vymyslí. Takže ony všechny jsou tam pokryté a není to nic jiného, než jestli se platí 5 tisíc u automatu normálního, tak se bude platit 5 tisíc u videoterminálu. Nic jiného tento zákon neobsahuje. [...]“

[40] Vzhledem k tomu, že zákon o loteriích je více než dvacet let starý právní předpis, který byl do doby přijetí předmětné novely (zákon č. 183/2010 Sb.) pouze jednou zásadně novelizován, je zřejmé, že tento právní předpis již dostatečně nereflektoval vývoj na loterním trhu, zejména pokud jde o nové druhy loterií a jiných podobných her i nové herní technologie (např. dálkové hraní atd.). Uvedená situace činila značné aplikační problémy jak provozovatelům, tak státní správě a obcím. Z výše citovaného odůvodnění senátora Kubery jednoznačně vyplývá úmysl zákonodárce alespoň částečně reagovat na aktuální situaci a sjednotit praxi u výherních hracích přístrojů a u jiných obdobných zařízení tak, aby nedocházelo technologickým vývojem k obcházení zákona, a tedy aby se za každý „videoterminál“ platilo stejně jako za každý „automat“.

[41] V daném případě žalobce provozoval povolenou loterii nebo jinou podobnou hru prostřednictvím „jiného technického herního zařízení“ a toto „jiné technické herní zařízení“ bylo povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu (zákona o loteriích). V případě žalobce tak byly splněny všechny zákonné podmínky pro to, aby bylo možno každý jeho povolený koncový interaktivní videoloterní terminál centrálního loterního systému subsumovat pod zákonnou povinnost platit místní poplatek podle ustanovení § 1 písm. g) a ustanovení § 10a zákona o místních poplatcích.

[42] V této souvislosti je nutno označit za nedůvodný obsáhlý žalobní bod ohledně protiústavnosti zákona č. 183/2010 Sb., a to v části, již byl novelizován zákon o místních poplatcích. Ústavní soud totiž nálezem ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 6/12, publ. pod č. 39/2013 Sb., zamítl návrh Krajského soudu v Hradci Králové na konstatování protiústavnosti ustanovení § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích, ve znění zákona č. 183/2010 Sb., před novelizací provedenou zákonem č. 458/2011 Sb., *in eventum* na konstatování protiústavnosti části třetí zákona č. 183/2010 Sb. V odůvodnění shledal, že v předloženém případě se nejedná o protiústavní přílepek ve smyslu judikatury Ústavního soudu, ani o situaci obdobnou. Jak Poslaneckou sněmovnou, tak i Senátem byla při projednávání návrhu zákona č. 183/2010 Sb. dodržena ústavně stanovená pravidla zákonodárného procesu. V této souvislosti poukázal na ustanovení § 60 odst. 2 písm. e) zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, podle něhož je návrhem podávaným k projednávání věci i návrh pozměňovací. Předmětný pozměňovací návrh přitom nevybočil z omezeného prostoru vyhrazeného pozměňovacím návrhům. Vazba zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, a pozměňovacího návrhu, kterým se mění zákon o místních poplatcích, je pak dle Ústavního soudu dána ustanovením § 6 písm. d) zákona o podpoře sportu, které obcím ukládá úkol zabezpečit finanční podporu sportu ze svého rozpočtu. Ústavní soud rovněž zdůraznil, že pozměňovací návrhy týkající se změny zákona o místních poplatcích, byly v Senátu diskutovány, a to zejména z pohledu jejich souladu s ústavně předepsaným způsobem jejich přijímání.

[43] Ústavní soud tedy dospěl k závěru, že novela zákona o místních poplatcích provedená zákonem č. 183/2010 Sb., již byl poplatek za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu zaveden, nebyla přijata ústavně nekonformním způsobem. Podle čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky je vykonatelný nález Ústavního soudu závazný pro všechny orgány i osoby.

[44] Dále žalobce poukázal na metodický návod Ministerstva financí ze dne 31. 1. 2011, č. j. 34/21919/2011, který se zabývá vyměřováním správních poplatků z provozování loterií a jiných podobných her povolených dle ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích. Skutečnost, že předmětem správního poplatku je povolená loterie či hra jako celek však nemění ničeho na závěru, že předmětem místního poplatku dle ustanovení § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích jsou jednotlivá jiná technická herní zařízení. Současně předmětný návod nijak nerozporuje závěr, že v rámci povolování loterií a jiných podobných her dle ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích ministerstvo v jednotlivých rozhodnutích povoluje provozování těchto her a loterií prostřednictvím konkrétních herních zařízení.

[45] Pojem „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“ je obecný a zákon o loteriích či zákon o místních poplatcích jej nikde

nedefinuje. Nicméně jak bylo uvedeno výše, lze pomocí interpretace dojít k závěru, že konkrétní zařízení musí mít určité vlastnosti, aby pod tento pojem spadalo. Jak již bylo zmíněno, zákonodárce úmyslně zvolil takový obecný pojem, pod který bude možné v budoucnu podřadit i nově vzniklá zařízení sloužící ke stejnému účelu jako „klasické“ výherní hrací přístroje. Zařízení žalobce (interaktivní videoloterní terminál) tyto vlastnosti splňovalo, a bylo proto správně zpoplatněno. Jiným výkladem nebylo možné dospět k závěru, že zařízení žalobce poplatku nepodléhá, a tedy ani nebyl v dané věci prostor postupovat v pochybnostech ve prospěch žalobce (*in dubio pro libertate*).

[46] *Obiter dictum* soud připomíná legislativní vývoj v dané problematice. Zákon č. 300/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, přinesl mj. novelu zákona o loteriích a zákona o místních poplatcích. Cílem uvedené novely bylo postavit najisto úpravu týkající se provozování loterií a jiných podobných her prostřednictvím centrálního loterního systému s koncovými interaktivními videoloterními terminály. Tato novela přinesla mj. legislativní vymezení centrálního loterního systému (jak jej výše obdobně vymezil soud podle dosud platné právní úpravy), prostřednictvím kterého lze provozovat sázkové hry. Nově tak bylo v ustanovení § 2 písm. l) zákona o loteriích stanoveno, že funkčně nedělitelným technickým zařízením centrálního loterního systému je „elektronický systém tvořený centrální řídicí jednotkou, místními kontrolními jednotkami a neomezeným počtem připojených koncových interaktivních videoloterních terminálů (dále jen „interaktivní videoloterní terminál“). Centrální řídicí jednotka řídí veškeré herní procesy, losuje výsledky na základě uplatnění náhody, rozhoduje o všech výhrách a výhry okamžitě zobrazuje na interaktivním videoloterním terminálu, provádí správu vkladů vložených sázejícími a provádí veškerou administraci spojenou s průběhem hry. Centrální řídicí jednotka se musí vždy nacházet na státním území České republiky. Interaktivní videoloterní terminál je obsluhován přímo sázejícím a slouží pouze jako zobrazovací jednotka centrálního loterního systému.“ Novela rovněž upravila znění zákona o místních poplatcích tak, že z ustanovení § 1 písm. g) a § 10a jednoznačně vyplývalo, že poplatku podléhá každý povolený koncový interaktivní videoloterní terminál. Tím byl nepřímě potvrzen záměr zákonodárce zpoplatnit takový systém provozování loterií a jiných podobných her v souvislosti s přijetím zákona č. 183/2010 Sb., kterým byly do zákona o místních poplatcích vloženy pasáže týkající se „jiných technických herních zařízení“. Přijetím zákona č. 300/2011 Sb. tak byly potvrzeny i argumentační závěry správce poplatku a žalovaného.

[47] Další novela byla provedena zákonem č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů. Tento zákon přinesl změnu systematiky, zrušil místní poplatky za provozovaný výherní hrací přístroj, koncový interaktivní videoloterní terminál a herní místo lokálního herního systému, a nahradil je odvody z loterií a jiných podobných her. Přesto i po této novele výpočet dílčího základu odvodu z výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení (§ 41b odst. 3, 4 zákona o loteriích) vychází z filozofie povoleného koncového interaktivního videoloterního terminálu coby jednotlivého herního místa, přičemž pro pevnou část dílčího základu odvodu z výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení je rozhodný počet dnů, ve kterých byl každý z těchto přístrojů a zařízení povolen a nikoli provozován.

[48] Ze shora uvedených důvodů soudu nezbylo, než napadené rozhodnutí žalovaného zrušit podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního a věc mu vrátit k dalšímu řízení podle ustanovení § 78 odst. 4 soudního řádu správního, v němž je správní orgán vázán právním názorem tohoto soudu (ustanovení § 78 odst. 5 soudního řádu správního).

[49] Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 soudního řádu správního, podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšnému žalobci tak přísluší právo na náhradu nákladů řízení, které vyčíslil a doložil v replice ze dne 18. 10. 2011, s tím, že soud ve výši sazby daně z přidané hodnoty korigoval v důsledku změny z 20 % na 21 %.

[50] Soud přiznal žalobci náhradu nákladů řízení za uhrazený soudní poplatek ve výši 2.000,- Kč a dále náklady právního zastoupení skládající s z odměny advokáta dle § 7 ve spojení § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 17/1996 Sb. za tři úkony právní služby ve výši 6.300,- Kč + 21 % DPH, a z náhrady hotových výdajů ve výši 900,- Kč + 21 % DPH, celkově tedy 10.712,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 17. dubna 2013

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu